

Kultūras ministrija

K. Valdemāra iela 11a, Rīga, LV - 1364, tālr. 26532100, e-pasts pasts@km.gov.lv, www.km.gov.lv

Rīgā

19.02.2026. Nr. 3.1.2-1/229

Valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālā opera un balets”

*Par valsts kapitāla daļu turētāja mērķiem
un gaidām valsts sabiedrībā ar ierobežotu
atbildību “Latvijas Nacionālā opera un
balets” 2027.–2031. gadā*

1. Ievads

Kultūras ministrija kā valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālā opera un balets” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) kapitāla daļu turētāja šajā vēstulē izsaka gaidas attiecībā uz Kapitālsabiedrības darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem vidēja termiņa darbības stratēģijas 2027.–2031. gada periodam.

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 57. panta pirmo un otro daļu kapitālsabiedrība izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju, kuru apstiprina dalībnieku sapulce. Kapitālsabiedrībai pašreiz ir spēkā esoša vidēja termiņa darbības stratēģija 2022.–2026. gadam.

Sagatavojot jauno vidēja termiņa darbības stratēģiju, Kapitālsabiedrībai nepieciešams ievērot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 57. pantā un Pārresoru koordinācijas centra (Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departaments¹) 2022. gada 17. jūnija vadlīniju Nr. 1.2-23/2/1 “Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas” noteiktās prasības. Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 16. novembra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 75 39. §) “Informatīvais ziņojums

¹ Koordinācijas institūcijas funkcijas līdz 2023. gada 28. februārim, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumiem Nr. 815 “Pārresoru koordinācijas centra nolikums”, veica Pārresoru koordinācijas centrs. Saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 15. novembra rīkojuma Nr. 808 “Par Pārresoru koordinācijas centra likvidāciju” 2. punktu ar 2023. gada 1. martu Valsts kanceleja ir Pārresoru koordinācijas centra funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, informācijas sistēmu, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmeja.

“Par inovāciju veicināšanu un pētniecības un attīstības mērķu noteikšanu valsts kapitālsabiedrībās”” 7. punktam valsts kapitāla daļu turētājiem dots uzdevums pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādāšanas, precizēt valsts kapitālsabiedrībām sasniedzamos mērķus un izmantojamos instrumentus valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstulē. Atbilstoši Likuma 24.² panta pirmajā daļā noteiktajam gaidu vēstule detalizē kapitālsabiedrības attīstības virzienus, vispārējos stratēģiskos, finanšu un nefinanšu mērķus, kā arī sniedz skaidrojumu par publiskas personas iecerēm, ko tā noteiktā periodā vēlas īstenot ar līdzdalību kapitālsabiedrībā. Valsts kapitāla daļu turētājs ir saņēmis koordinācijas institūcijas 2025. gada 30. decembra atzinumu Nr. 7.8.5./2025-DOC-2353-3969 “Par VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstules projektu” (reģistrēts Kultūras ministrijā 30.12.2025., Nr. 2.4-1/5150), kurā sniegts vērtējums par gaidu vēstules satura atbilstību Likuma 24.² panta trešajai daļai.

2. Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis

Atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 13. septembra rīkojuma Nr. 612 “Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Latvijas Nacionālā opera un balets”” 2. punktam Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir saglabāt, attīstīt un popularizēt nacionālo un pasaules kultūras mantojumu operas un baleta žanrā, veicinot jaunradi un iesaistoties starptautiskajos operas un baleta mākslas procesos un sadarbībā, kā arī nodrošināt daudzveidīgu operas un baleta iestudējumu pieejamību sabiedrībai.

Kapitālsabiedrības darbība ir orientēta uz operas un baleta mākslas vērtību saglabāšanu, attīstību un popularizēšanu, veicinot latviešu mūzikas oriģināldarbu, vokālās un baleta mākslas profesionāļu izaugsmi. Kapitālsabiedrība ir vienīgā profesionālā operas un baleta trupa Latvijā, tādēļ tai ir ļoti nozīmīga loma latviskās kultūrtelpas stiprināšanā, kas ir pamats nacionālās un valstiskās piederības veidošanā. Tajā pašā laikā ir svarīgi uzsvērt, ka Kapitālsabiedrība nodarbojas ne tikai ar nacionālu vērtību kopšanu, bet līdzvērtīgā pakāpē pievēršas arī pasaules operas un baleta mākslas aktualitātēm, piesaistot starptautiski atzītus viesdiriģentus, režisorus, horeogrāfus un solistus, lai nodrošinātu Kapitālsabiedrības ilgtspējīgu un mūsdienīgu izaugsmi. Kapitālsabiedrības misija ir būt par nacionālas nozīmes kultūras un mākslas centru, kura uzdevums ir iepazīstināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu ar operas un baleta mākslas norisēm, akcentējot nacionālās un pasaules mūzikas vērtības šajos žanros.

Kapitālsabiedrības darbība ir cieši saistīta ar Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2022.–2027. gadam “Kultūrvalsts” (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2022. gada 1. marta rīkojumu Nr. 143) (turpmāk – Kultūrpolitikas pamatnostādnes) 1. rīcības virziena “Kultūras piedāvājuma pieejamība sabiedrībai” īstenošanu, un konkrēti, ar specifiskas mērķauditorijas kultūras vajadzību apmierināšanu un auditorijas paplašināšanu, vienlaikus veicinot kultūras piedāvājuma popularizāciju.

Kapitālsabiedrības trīs spēles laukumi – Lielā zāle, Jaunā zāle un Beletāžas zāle – nodrošina iespējas veidot lielformāta izrādes, koncertus, kameriestudējumus un kameriemūzikas koncertus. Pastāvīgais māksliniecisks personāls, lielais iestudējumu skaits un regularitāte ļauj sagatavot daudzveidīgu operas un baleta iestudējumu piedāvājumu dažādām auditorijas grupām. Par operas un baleta teātra sabiedrisko nepieciešamību un ilgtspēju liecina 107 gadu nepārtrauktā darbība, uzrādot augstus mākslinieciskos rezultātus.

Kapitālsabiedrībai ir pastāvīgi jāstrādā pie jaunas auditorijas piesaistes, iekļaujoties Kultūrpolitikas pamatnostādņu 5. rīcības virziena “Kultūra un izglītība” 5.5. uzdevuma “Sniegt ieguldījumu vispārējās izglītības procesā kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā attīstīšanai (NAP2027 [153])” izpildē.

Nemot vērā Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam (apstiprināts Saeimā 2020. gada 2. jūlijā) prioritāti “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei”, kurā definēts, ka “kultūrai ir vadošā loma cilvēka intelektuālās attīstības un personības izaugsmes ceļā, tā palīdz veidot dažādas prasmes radošās darbības attīstībai, veicina ne tikai personiskās, bet arī reģionālās, nacionālās identitātes un piederības izjūtu”, kā arī prioritātes mērķi: “ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”, Kapitālsabiedrībai operas un baleta mākslās ir izvirzāmas šādas funkcijas:

1. mākslinieciskā pašvērtība, kas saistīta ar operas un baleta kā suverēnu mākslas žanru iekšējās attīstības likumiem atbilstoši laikmeta estētiskajām tendencēm un izcilām komponistu, režijas, scenogrāfijas, diriģentu, horeogrāfu, solistu u. c. mākslinieku radošajām personībām;
2. Latvijas nacionālās piederības sajūtu stiprinoša funkcija, jo operas un baleta teātris ir populārs un enerģētiski iedarbīgs medijs, kas uzrunā tūkstošiem skatītāju, paužot noteiktas idejas un vērtības, turklāt profesionālā izcilība starptautiskā kontekstā vairo nācijas pašvērtības apziņas izaugsmi;
3. sociālā funkcija, kas ietver sevī izklaides, komunikatīvo, sabiedrības integrācijas u. c. sociālo sfēru raksturojošus lielumus, nodrošinot kvalitatīvu atpūtu brīvajā laikā, piedāvājot klātbūtnes un līdzdalības iespēju iekļauties noteiktā sociālā grupā;
4. izglītojošā funkcija, kas ietver operas un baleta žanrā nodarbināto personu māksliniecisko un profesionālo izaugsmi un pēctecību, kā arī caur daudzveidīga rakstura izrādēm, koncertiem un citiem Kapitālsabiedrības projektiem rosinot sabiedrību domāt par ētiskām un estētiskām vērtībām, un aktuāliem jautājumiem.

Visas šīs četras operas un baleta teātra funkcijas, to pilnvērtīga un sabalansēta līdzāspastāvēšana ir būtiska operas un baleta mākslas attīstībai, lai Latvija būtu līdzvērtīga pārējām Eiropas valstīm ar pilnasinīgu nacionālās kultūras dzīvi.

3. Kapitālsabiedrības pamatdarbības veidi

Kultūras iestāžu darbība (90.04) (pēc NACE 2.1. redakcijas Mākslas iestāžu un objektu darbība (90.31))

Atbilstoši NACE koda klases aprakstā iekļautajam, sagaidāms, ka vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība, izmantojot māksliniecisko ansambli, rada mākslinieciski augstvērtīgus operas un baleta iestudējumus.

Radošas, mākslinieciskas un izklaides darbības (90.0) (pēc NACE 2.1. redakcijas Mākslas jaunrade un izpildītājmāksla 90.)

Atbilstoši NACE koda klases aprakstā iekļautajam, sagaidāms, ka vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība organizē mākslinieciski augstvērtīgus operas un baleta iestudējumus un nodrošina to pieejamību plašai auditorijai.

Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.20)

Atbilstoši NACE koda klases aprakstā iekļautajam, sagaidāms, ka vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība pašu izmantošanai un funkciju izpildei attīstīs būvniecības un infrastruktūras projektus, kā arī pārvaldīs tās īpašumā un lietošanā esošos nekustamos īpašumus.

4. Kapitālsabiedrības attīstības vai brieduma līmenis

Kapitālsabiedrība ir vienīgā institūcija, kas Latvijā pilda valsts operas un baleta teātra funkcijas. Jau 1912. gadā Pāvula Jurjāna vadībā Rīgā sāk darboties Latviešu opera, kas Pirmā pasaules kara laikā evakuējas uz Krieviju, bet 1918. gadā Latvijas Mūzikas akadēmijas dibinātāja un ilggadējā rektora profesora Jāzepa Vītola vadībā atgriežas Rīgā kā Latvju opera. Saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 23. decembra rīkojumu Nr. 873 "Par valsts pārvaldes iestādes "Latvijas Nacionālā opera" pārveidi" tika uzdots līdz 2009. gada 1. janvārim Kultūras ministrijas pārraudzībā esošo valsts pārvaldes iestādi "Latvijas Nacionālā opera" pārveidot par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālā opera". Latvijas Nacionālā opera un balets tur godā klasisko un romantisko meistardarbu kanoniskās vērtības, taču cenšas meklēt arī laikmetīgas izteiksmes formas gan klasisko operu un baletu iestudējumos, gan arī mūsdienu latviešu oriģināldarbu pasaules pirmizrādēs. Tā kā Kapitālsabiedrība sekmīgi darbojas vairāk kā simts gadus, nepārtraukti nodrošinot plašu un daudzveidīgu repertuāru, aptverot dažādus žanrus, stilus un laikmetus, ir uzskatāms, ka Kapitālsabiedrība atrodas tās brieduma fāzē.

5. Padomes esamība vai ieplānota tās izveide

Likuma 78. panta otrā daļa nosaka, ka publiskas personas sabiedrībā ar ierobežotu atbildību izveido padomi, ja iepriekšējā pārskata gadā sabiedrības

rādītāji atbilst Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteiktajiem lielas kapitālsabiedrības kritērijiem. Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 5. panta piekto daļu Kapitālsabiedrība ir liela kapitālsabiedrība. Kapitālsabiedrības darbību un pārraudzību regulē speciālās tiesību normas – Latvijas Nacionālās operas un baleta likums, kurā padomes izveide nav paredzēta. Vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā nav paredzēta padomes izveide, tai skaitā ņemot vērā efektivitātes un labas pārvaldības principus.

6. Kapitālsabiedrības klasifikācija

Latvijas Nacionālā opera un balets darbojas pēc repertuāra teātra principiem, līdzīgi kā daļa Eiropas opernamu. Repertuāra teātra modelis paredz mākslinieciskās darbības nodrošinājumu pastāvīgos spēles laukumos, kas nozīmē, ka mākslinieciskais kolektīvs un tā rezidences ēka ir uztverams kā vienots veselums. Atbilstoši tirgus datiem šis ir uzskatāms arī par veiksmīgāko un ekonomiski izdevīgāko darbības modeli, jo vairums izrāžu Latvijā (497 no 668) iestudējuši teātri, kuriem ir savas telpas. No resursu apguves viedokļa teātri ar vairākiem vienā ēkā izvietotiem spēles laukumiem vai aktieru ansambļiem spēj labāk saplānot māksliniecisko darbību, veidojot vienmērīgu darbinieku noslodzi. Kapitālsabiedrības rīcībā šobrīd ir trīs stacionārie spēles laukumi (Lielā zāle, Jaunā zāle un Beletāžas zāle) un atbilstošs mākslinieciskais un tehniskais personāls šī resursa pilnvērtīgai izmantošanai. Kapitālsabiedrībai ir pieejams arī izrāžu un koncertu sagatavošanai nepieciešamais personāls un tehniskais nodrošinājums, kas ilgtermiņā samazina jauniestudējumu izmaksas. Kapitālsabiedrības uzdevums ir nodrošināt radošo daudzveidību, maksimāli efektīvi izmantojot savā rīcībā esošos resursus.

Lai arī Kapitālsabiedrība ir vienīgā institūcija Latvijā, kas pilda valsts operas un baleta teātra funkcijas, citu kultūras pasākumu (koncerti, izrādes, izstādes u. c.) norises ietekmē Kapitālsabiedrības izrāžu un koncertu apmeklētību. Kopumā vietējais pakalpojumu tirgus ir uzskatāms par ļoti piesātinātu, kas paaugstina konkurenci un labvēlīgi ietekmē produktu attīstību, veicinot to kvalitātes celšanos. Vienlaikus sociāldemogrāfiskā situācija liecina par potenciālās kultūras auditorijas skaita samazināšanos ar katru gadu.

Ievērojot to, ka mākslu interesējošās auditorijas sakrīt un kopējais šīs auditorijas apjoms ir salīdzinoši neliels un kvantitatīvi krītošs kopējo sociāldemogrāfisko tendenču dēļ, Kapitālsabiedrībai iespēju robežās ir jāņem vērā citu rīkotāju organizēto pasākumu kalendārs un jāturpina darbs pie jaunas auditorijas piesaistes.

Atbilstoši Likuma 24.¹ panta pirmās daļas 3. punktam atkarībā no finansējuma avotiem Kapitālsabiedrība uzskatāma par no publiskas personas atkarīgu komerciālu publiskas personas kapitālsabiedrību.

Kultūras ministrija, izvērtējot Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvaru pret kopējiem ieņēmumiem, sagaida, ka Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu

īpatsvars vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā saglabāsies 25 % – 30 % amplitūdā, vienlaikus kopumā līdz stratēģijas perioda beigām sasniedzot 30 %.

7. Kapitālsabiedrības sagaidāmā attīstība katrā no pamatdarbības jomām, lielie investīciju projekti, darbība vietējā un starptautiskos tirgos

Kapitālsabiedrības nodrošinātā skatuves māksla, kas ir uzskatāma par galveno pamatdarbības veidu, arī turpmāk primāri ir orientējama uz nacionālo un pasaules operas un baleta mākslas vērtību saglabāšanu, attīstību un popularizēšanu, nodrošinot Latvijas iedzīvotājiem, tostarp bērnu un jauniešu auditorijai, kvalitatīvas atpūtas un kultūrizglītības iespējas. Lai celtu māksliniecisko kvalitāti un dažādotu repertuāru, Kapitālsabiedrībai jāturpina piesaistīt labāko Latvijas un starptautisku atzinību guvušu māksliniecisko personālu – režisorus, diriģentus, horeogrāfus, solistus, scenogrāfus, gaismu māksliniekus, kostīmu māksliniekus, komponistus. Iespēju robežās jāīsteno starptautiskās sadarbības iespējas, plānojot viesizrādes. Izvērtējot papildu personāla piesaisti, Kapitālsabiedrībai primāri ir maksimāli efektīvi jāizmanto tās rīcībā esošie cilvēkresursi, nodrošinot tiem līdzsvarotu noslodzi, profesionālo attīstību un izaugsmi, kā arī konkurētspējīgu atalgojumu.

Kapitālsabiedrības valdei kā rūpīgam un gādīgam saimniekam ir pastāvīgi jāizvērtē plānoto nomas un biļešu ieņēmumu savstarpēja sabalansēšana, kā pašu ieņēmumu palielināšanas galveno instrumentu izmantojot biļešu cenu politiku.

Kapitālsabiedrības darbībai nepieciešamās telpas – atbilstoši Rīgas domes un Ministru kabineta lēmumiem šobrīd Latvijas Nacionālās operas ēka Aspazijas bulvārī 3, Rīgā, ir ieguldīta Kapitālsabiedrības pamatkapitālā – ir valsts nozīmes kultūras piemineklis. Kapitālsabiedrība ir vienīgā institūcija, kas Latvijā pilda valsts operas un baleta teātra funkcijas, tādēļ ir sevišķi būtiski nodrošināt ēkas ilgtspējīgu izmantošanu, lai netiktu apdraudēta unikālā kultūras piedāvājuma nodrošināšana kā vietējiem iedzīvotājiem, tā ārvalstu tūristiem.

Kapitālsabiedrības rīcībā ir arī Latvijas Nacionālās operas un baleta skatuves mākslu dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāles komplekss Meirānu ielā 2, Rīgā, kuru valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi” ir nodevusi Kapitālsabiedrībai īslaicīgā bezatlīdzības lietošanā ar perspektīvu tās nodot Kapitālsabiedrībai nomā, ja nomas attiecību nodibināšanai tiek piešķirti budžeta līdzekļi.

Sagaidāms, ka stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība veiks arī ar funkciju izpildi saistītā tehniskā nodrošinājuma (skatuves un gaismas iekārtas un sistēmas, mehānika, iekšējās komunikācijas sistēmas u. c.) modernizāciju un aizvietošanu.

Sagaidāms, ka Kapitālsabiedrība, īstenojot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus, sekmīgi konkurēs ar citiem tirgus dalībniekiem.

Stratēģijas periodā ir plānoti lieli investīciju projekti un tie tiks finansēti no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras administrēto Eiropas Savienības fondu finansējuma, kā arī Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumiem.

Stratēģijas periodā Kapitālsabiedrības primāri īstenojamie investīciju projekti:

1. Latvijas Nacionālās operas ēkas logu un durvju restaurācija un daļēja fasādes atjaunošana;
2. Latvijas Nacionālās operas vēsturiskā interjera pabeigšana;
3. Glabāšanas angāru izbūve Meirānu ielā 2, Rīgā;
4. Pacēlāja nojumes – īslaicīgās lietošanas būves Aspazijas bulvārī 3, Rīgā, risinājuma izstrāde;
5. Latvijas Nacionālās operas ēkas skatuves un gaismu iekārtu un citu izrāžu nodrošināšanas sistēmu modernizācija un aizvietošana.

8. Kultūras ministrijas finanšu gaidas

Tā kā Kapitālsabiedrības darbības primārais mērķis ir tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšana atbilstoši Kultūras institūciju likuma 23. panta otrajai daļai, Kapitālsabiedrības uzdevums ir veikt savu darbību, nodrošinot racionālu finanšu līdzekļu izlietošanu plānotā budžeta ietvaros. Atbilstoši Latvijas Nacionālās operas un baleta likuma 13. un 13.¹ pantā noteiktajam Kapitālsabiedrībai tiek piešķirta valsts budžeta dotācija nacionālā pasūtījuma – izrāžu, koncertu, citu uzvedumu, kultūrizglītības programmu un nozares atbalsta pasākumu Latvijā un ārvalstīs – īstenošanai, katru gadu, pamatojoties uz starp Kultūras ministriju un Kapitālsabiedrību noslēgto līdzdarības līgumu par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā, noslēdzot finansēšanas līgumu.

Kapitālsabiedrības uzdevums ir strādāt bez zaudējumiem. Saskaņā ar likuma “Par valsts budžetu 2026. gadam un budžeta ietvaru 2026., 2027. un 2028. gadam” 20. panta pirmo daļu minimālā prognozējamā peļņas daļa, kas izmaksājama dividendēs, un dividendēs izmaksājamā peļņas daļa valsts kapitālsabiedrībām, publiski privātajām kapitālsabiedrībām un publiskas personas kontrolētām kapitālsabiedrībām, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), 2026. gadā (par 2025. pārskata gadu), 2027. gadā (par 2026. pārskata gadu) un 2028. gadā (par 2027. pārskata gadu) ir 90 % no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas. Pārējā vidēja termiņa darbības stratēģijas darbības periodā, ja normatīvie akti nenoteic citādi, gūtās peļņas gadījumā tā jānovirza deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu kultūras jomā īstenošanai vai Kapitālsabiedrības materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai, atbilstoši to nosakot Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā.

Nākamajam darbības periodam vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzāmi 1. tabulā ietvertie Kapitālsabiedrības finanšu mērķi:

1. tabula

Mērķis	Mērķa vērtība	Sasniegšanas termiņš
Pašu kapitāla īpatsvars	ne mazāk 70 %	katru gadu
Naudas plūsma	pozitīva	līdz 2031. gada beigām, vienlaikus ņemot vērā stratēģijas periodā katrā gadā

		nepieciešamās investīcijas un ieguldījumus
Pašu ieņēmumu* īpatsvars pret kopējiem ieņēmumiem**	30 %	līdz 2031. gada beigām
Investīciju apjoma nodrošināšana***	7,5 milj. <i>euro</i>	stratēģijas periodā veiktās investīcijas līdz 2031. gada beigām

* Pašu ieņēmumi ietver pašu ieņēmumus no saimnieciskās darbības.

** Kopējie ieņēmumi ietver visus ieņēmumus kopā, ieskaitot dotācijas, grantus, ziedojumus, balvas un tamlīdzīgu publisko finansējumu.

*** Kopējā investīciju apjomā ietverti gan jauni iestudējumi, gan ikdienas pamatlīdzekļu atjaunošana, gan arī infrastruktūras investīciju projekti. Investīciju mērķis ir saglabāt Kapitālsabiedrības resursu vērtību ilgtermiņā un investīciju finanšu avoti ir valsts budžeta dotācija (jauniestudējumiem), piesaistītie ārējo fondu finansējumi (infrastrukturai) un pašu ieņēmumi (ikdienas pamatlīdzekļu atjaunošanai).

Kultūras ministrija sagaida, ka Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā tiks noteikti konkrēti mērķi *euro* izteiksmē katram gadam pašu ieņēmumiem, tai skaitā biļešu ieņēmumiem.

9. Kultūras ministrijas nefinanšu gaidas

2024. gada 12. janvārī Kultūras ministrija un Kapitālsabiedrība noslēdza līdzdarības līgumu Nr. 2.5-8-15 “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā” ar mērķi iestudēt daudzveidīgas un kvalitatīvas operas un baleta mākslas izrādes, nodrošinot repertuāra plašumu, tai skaitā iekļaujot operetes žanra iestudējumus repertuārā un veicinot jaunradi.

Kultūras ministrija sagaida, ka arī nākamajā stratēģijas darbības periodā Kapitālsabiedrības darbība ir vērsta uz daudzveidīgu un kvalitatīvu operas un baleta izrāžu veidošanu, nākamajā stratēģijas darbības periodā sasniedzot 2. tabulā ietvertos nefinanšu mērķus:

2. tabula

Mērķis	Ne mazāk kā	Stratēģijas perioda beigās sasniedzamais rādītājs
Kopējais jauniestudējumu skaits gadā	4, no tiem no tiem 2 operas un 2 baleta jauniestudējums	5, no tiem 3 operas un 2 baleta jauniestudējumi
Izrāžu skaits gadā Lielajā un Jaunajā zālē	170	185
Apmeklējumu skaits gadā	170 000, no tiem jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu apmeklējumu skaits gadā – 30 000	175 000, no tiem jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu apmeklējumu skaits gadā – ne mazāk kā 40 000
Jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto izrāžu un	70	75

koncertu skaits		
Operas un baleta žanrā nodarbināto personu mākslinieciskā un profesionālā izaugsme un pēctecība	Gadā īstenoto meistarklašu, apmācību vai citu izaugsmi un pēctecību īstenoto programmu un pasākumu skaits – ne mazāk kā 20	Gadā īstenoto meistarklašu, apmācību vai citu izaugsmi un pēctecību īstenoto programmu un pasākumu skaits – ne mazāk kā 30

Kapitālsabiedrībai skatītāju zāļu procentuālā piepildītība pēdējos gados bijusi ļoti augsta – 95 % no to maksimālās kapacitātes. Nākamajā stratēģijas periodā Kapitālsabiedrībai sava darbība ir jāorientē tā, lai līdzsvarotu satura – oriģināldarbu un jaunrades darbu mērķus ar apmeklētības rādītājiem, vienlaikus saglabājot vidējo apmeklētības rādītāju ne mazāku kā 85 %. Kultūras ministrija sagaida, ka vidēja termiņa darbības stratēģijā tiks noteikti konkrēti sasniedzamie mērķi skaitliskā izteiksmē katram gadam.

10. No nozaru politikas dokumentiem uz kapitālsabiedrību attiecināmie horizontālo politiku mērķi

Viens no Kapitālsabiedrībai nosakāmajiem mērķiem ir energoresursu racionāla izmantošana, enerģijas patēriņa samazināšana un energoefektivitātes uzlabošana, to panākot gan ar ikdienas ieradumu maiņu, gan veicot ieguldījumus materiāli tehniskajā bāzē, darba procesā maksimāli pārejot uz LED tipa apgaismes ķermeņu un augstākas energotaupības klases ierīču lietošanu. Kultūras ministrija sagaida, ka 2025. un 2026. gada energoefektivitātes pasākumu īstenošanas rezultātā Kapitālsabiedrības primārās enerģijas izmantojums stratēģijas periodā samazināsies vismaz par 40 %.

Kapitālsabiedrības valdei nepieciešams regulāri pārskatīt izmaksu pozīcijas, iespējami optimizējot resursu patēriņa paradumus, kā arī izvērtējot pakalpojumus un to apjomus un ieguldot līdzekļus inovatīvos un tālredzīgos risinājumos. Tāpat arī nepieciešams regulāri kontrolēt darbaspēka izmaksas, kuras ir vienas no būtiskākajām izmaksām, analizējot, cik cilvēkus nodarbināt konkrētajās pozīcijās un uz kādu līgumu pamata.

Būtisks Kapitālsabiedrības darbības mērķis ir arī vides pieejamības nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un mūsdienu iespējām. Tas attiecas ne tikai uz liftiem un automātiskajām durvīm, bet arī orientēšanās zīmēm, piktogrammām un vadulām, izmantojot jaunu tehnoloģiju un risinājumu ieviešanu šajā jomā.

Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāve

(paraksts*)

A. Lāce

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Kalnakārkle 29752653
Elina.Kalnakarkle@km.gov.lv

Katajs 29263983
Marcis.Katajs@km.gov.lv